

A területfejlesztés egyetemi oktatásáról

Területfejlesztő Öregdiákok Közössége Budapest, 2005

Írta és szerkesztette: Tatai Zoltán

A karcsú kötet a Budapest XIV., Ajtósi-Dürer sor 19–21. szám alatti ELTE-épületsoport konferenciatermében 2005. december 2-án tartott összejövetel anyagát tartalmazza, dr. Tatai Zoltán nyugalmazott egyetemi docens szerkesztésében. A borítón látható, 1895-ben elkészült patinás épület 1948-ig a Sacré-Coeur Apácarend oktatási tevékenységének szolgálatában állott. 1950-től a Pártfőiskola hasznosította, melynek 1968-tól már egyetemi státusú intézményében 1975–1990 között a *területfejlesztési szakon* is lehetett diplomát szerezni. Tizenöt év alatt ez 180 hallgatónak sikerült.

A konferencia programját vezető *Romány Pál* nyugalmazott rektor bevezetőjében hajdani tanárának, *dr. Czettler Jenő* akadémikusnak a szavait idézte (1939):

„Az új gazdasági rendet máról holnapra sem az egyéni tudás és akarat, sem az állami beavatkozás nem képes kikényszeríteni, mert mindez az erő csak azt formálhatja és fejlesztheti, ami anyagi és szellemi javakban rendelkezésre áll.”

A területfejlesztési tudomány oktatásának hazai megalapozása *Markos György* professzor nevéhez köthető, aki a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem 1949–1951 között beiskolázott („C” szakos) hallgatóságnak adott modern elméleti és gyakorlati képzést. Az itt végzetek közül ma is elismert szaktekintélyek: Antal Zoltán, Wirth Gyula és sokan mások. 1975–1990 között Tatai Zoltán a Markos-iskola szellemében, annak továbbfejlesztett, tudatosabb formájában szervezte, irányította a Politikai Főiskolán a területfejlesztési szakemberek képzését.

A könyv *első fejezetében* foglalkozik a szerző a szak előkészítésével, az oktatási program kiala-

kításával, a módszerekkel. Részletesen ír az elméleti oktatás próbájának tekintett *tanulmányutakról* és azok tapasztalatairól. Bemutatja a szakma élvonalát képviselő előadókat, elemzi a hallgatók összetételét. A fejezet *mellékletében* eredeti dokumentumok alapján áttekinthető egy-egy év tanterve, tananyaga, olvashatók az államvizsgakérdések, a szakdolgozatok és a doktori értekezések címei.

A könyv *második fejezete* egykori hallgatóknak a területfejlesztési szakról szóló hangulatos írásait, a munkakörükben történő hasznosítás tapasztalatait és néhány mai civil kezdeményezésű vita szakmai szempontokkal történő összevetését tartalmazza.

A *harmadik fejezetben* Antal Zoltán, Bartke István, Perczel György és Nemes Nagy József aktuális témát feldolgozó, a konferencián elhangzott felszólalásai olvashatók. Példaként az utóbb említett előadónak (aki az ELTE egyetemi tanára) a geográfus területfejlesztéskről szóló ismertetése emelhető ki.

A *függelék* érdekessége egy válogatás az 1958–1987 között született országgyűlési, kormány- és miniszteri dokumentumokból, amelyek a terület- és településfejlesztés tárgykörében íródtak, és az oktatás során felhasználásra kerültek.

Összegezve: Biztosan állítható, hogy a könyv az egykori hallgatók és oktatók számára pótolhatatlan emlékkötet. Valószínű, hogy a ma területfejlesztést tanulók, oktatók és gyakorlók is haszonnal forgathatják, már csak az elért eredmények megismerése, a hibákból való okulás céljára is. Hiszen a sikeres *folytatás és újrakezdés* tétje nem mindennapi: az országnak a régiós Európa együttműködésébe történő minél hatékonyabb bekapcsolódása.

Ismertette: Török Ferenc